

શ્રી નવિન અભિમાન-યુ-ચક્રવાના

ત્રાંચકી નાટકના ગાયનો

છાપાવો પ્રસિદ્ધ કરનાર

શ્રી સુરત દેશી નાટક કંપની

આવૃત્તિ ૧ લી

પ્રત ૨૦૦૦

સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

સંવત ૧૯૬૫

સને ૧૯૦૮

મુલ્ય ૦-૨-૦

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૩૩૭

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૂપિન્યુ - યાત્રાના

૦૧૨૩૦૧ ૦૧૫૦૦

વિષય

૬ - ૨૪

શ્રી.

વિન આભિમાન્ય-ચક્રા ના

ત્રીઅંકી નાટકનાં ગાવનો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

શ્રી સુરત દેશી નાટક કંપની.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૨૦૦૦

કરાચી

ધી “સ્વદેશ બન્ધુ” છાપખાનામાં માલેક ઠા. દેવચંદ જસરાજે છાપ્યું.

:૦:

સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

સંવત ૧૯૬૫

સન ૧૯૦૮.

મુદ્ર ૦—૨—૦

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ

૪૨૨ ૨૩૩૬

શ્રી નવીન અભિમાન્યુચકાવાનો

સંક્ષીપ્ત સાર.

મંગળાચારુ—સુત્રધાર અને નટીનો—

પ્રવેશ ૧ લો—કુરુક્ષેત્રમાં દુર્યોધનની ગુરદોષ પ્રત્યે યુદ્ધ કરવા જવાની માગણી ગુરુએ ના પાડવી, ધણાજ આગ્રહથી છેવટે ગુરુએ કોઠા થુદ્ધ કરવા હા પાડવી દુર્યોધનનો હર્ષ. બાદ સાત કોઠાના સાત મારથીઓની ગોઠવણ કરી પાડવોને ધન લખવા સુચના-નાયરંગ-આનંદ.

પ્રવેશ ૨ જો—ભીષ્મ પટેલના છોકરા મંગળીયાનું ટાઢમાં હુકું વાતા આવવું તેના બાપનું આવવું પટલણ પાસે દેવતા માંગતાં, પટલણે નથી એવો જવાબ આપવો પટેલે કોષને ઘેરથી લાવવા કહેવું પટલણે ના પાડવી. છોકરાને જવા કહેવું છોકરાએ પણ ના પાડવી. પટેલની દીલગીરી. બાદ છોકરાની બતાવેલ યુક્તિ પ્રમાણે છોકરાને ખંધોલે બેસાડી દેવતા લેવા જવું.

પ્રવેશ ૩જો—અનુન નંદન અભિમાન્યુ તથા નીમનંદન ગટોર ગચ્છતું નીકળવું અભિમાન (અહંકાર વિશે વિવેચન બાદ પોતાના વાજાં બંધ થયેલાં સાંભળી જવું. ભપકીભાષ તથા મીયાં આડેખાંનું નીકળવું ભપકીભાષએ આડેખાંને રામરામ કરી નમ્રતાપથી વાતચીત કરવી, આડેખાંના આડા જવાબ.

પ્રવેશ ૪થો—ખંભે છોકરાને બેસાડી નીકળેલ પટેલનું પાડોશજીને ત્યાં દેવતા લેવા આવવું પાડોશજી બીજા બૈરાઓને બોલાવવાં ખુલાશો થતાં પટેલની અકબની કીમત.

પ્રવેશ ૫ મો—કુરુક્ષેત્ર ધર્મ રાજા વીગેરેની વાતચીત હુયેધિન ના મોકલેલ પત્રનું આવવું પત્ર વાંચતા દીલગીરી બાદ યુધ્ધે જવાનું બીડું ફેરવવું કોષ્ટએ પણ નહીં લેતાં તમામ ની ગમગીની. અભિમાન્યુ તથા ગટોર ગચ્છનું આવવું તેને ભીમે સમાચાર કહેતાં છ ભાંગનું બીડું પોતે ખાવું અને એક ભાંગનું ભીમે ખાવું પત્રનો જવાબ લખવો સુચના હર્ષ.

પ્રવેશ ૬ ઠો—વિધિને ઠપકો દેતાં સુભદ્રાનું નીકળવું અભિમાન્યુનું આવવું યુધ્ધે જવા આજ્ઞા માગવી સુભદ્રાની દીલગીરી ધર્મરાજા સેહેદેવ નીકળી ભીમ, કૃન્તાશ વિગેરેનું આવવું સુભદ્રાનું દરેક પર ગુસ્સે થવું બાદ રાયકાને બોલાવી ઓત્રાને તેડવા મોકલવો ગમગીની.

પ્રવેશ ૭મો—ઓત્રા સખીઓ સાથે પ્રેમવિનોદ બાદ બધાનું જવું.

પ્રવેશ ૮ મો—અકકલના નમુના પટેલ તથા અકકલની ગઝલ પઠાણી બન્ને વચ્ચે વાતચિત.

પ્રવેશ ૯ મો--ઓત્રા પોતાની મા સાથે પોતાના મહેલમાં સુતી છે. બર નિંદ્રામાં સ્વપ્નમાં લવારો સ્વપ્નાનો આખેહુમ દેખાવ જોઈ મુંઝાં ખાઈ પડવું તેની માતાનું જાગ્રત થઈ આસ્વાસન આપી પાછી સુવાડવી ફરી પણ સ્વપ્ન થવું. વળી આખેહુમ દેખાવ તેની માતાનું જાગ્રત થઈ ફરી પાછું સુવા કહેવું વળી પણ ઉપરની માફકજ જવું. છેલ્લા સ્વપ્નમાં પોતાના પતિને યુધ્ધે જતો આખેહુમ જોવો બાદ સાસરે જવા રજા માંગવી, રાયકાનું તેડવા આવવું રાણી એ ના કહેવાથી ઓત્રાએ પોતાના છ અવતારના ધિયોગ

કહેવા રાણીએ નીરાશ થઈ જવા આજ્ઞા આપવી કેટલાક
 વેપારીઓને બોલાવવા સારી ચીજ માંગતા અપશુકન વાળી
 નીકળવાથી મારી કાઢી મુઠવા ઓત્રાએ આજ્ઞા માગવી
 દીલગીરીનો સાય. આજ્ઞા આપવી.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧ જો—સુભદ્રા, કુન્તાજી, ધર્મરાજ, વિગેરેની પાસે અભિ-
 માન્યુએ યુધ્ધે જવા આજ્ઞા માગવા આવવું સુભદ્રાનું
 પ્રાણ કાઢવા તૈયાર થવું કુન્તાજીએ ધીરજ આપી રક્ષાનો
 દોરો કરી આપવા કહેવું સુભદ્રાએ આજ્ઞા આપતાં અભિ-
 માન્યું જવું.

પ્રવેશ ૨ જો—અભિમાન્યુ, ગટોરગચ્છ, લશ્કરની કુચ બાદ
 કંબળ પરમાત્માનું અભિમાન્યુના વેશમાં આવવું રક્ષાનો દોરો
 તોડાવી આપવા જવું, ઓત્રાનું આવવું યુધ્ધે નહીં જવા કમ
 રવુ બાચારીની સાથે માગણીનો ઇન્કાર બાદ ઓત્રા સરત
 ની સાથે સવાલ પુછવો. જવાબ નહીં આપવાથી સરત
 પ્રમાણે એક રાત્રી રહેવા ઠરાવ, ઓત્રા અભિમાન્યુનું ખુશી
 થી તંબુએ જવું.

પ્રવેશ ૩ જો—ભીખા પટેલનું દેબુ વિશેષ થઈ જવાથી દીલગીરી
 માં મીકળવું બાદ ભપકી ભાઈનું આવવું. પટેલને લેણદારોને
 હાથ ધોવાડવાની યુક્તિ બતાવી જવું બાદ ગાંગળીઆનો
 જીનીપર ગુસ્સો નવીની પરીક્ષા પોગળ પકડાઈ જતાં માર
 મારવો.

પ્રવેશ ૪ થો—અભિમાન્યુ, એત્રા કેટલીક વાતચિત. સપાલનો જવાબ બાદ યુદ્ધે જવા આસા માગવી ધણીજ દીલગીરી સાથે આસા આપવી.

પ્રવેશ ૫ મો—અર્જુન ત્યા કૃષ્ણ પરમાત્માનું પ્રાણીની સાથે આવવું કેટલીક વાતચિત.

પ્રવેશ ૬ ઠો—અભિમાન્યુ. ગટોર ગચ્છનું આવવું યુદ્ધવિશે અભિમાન્યુએ ગટોરગચ્છને સુચના આપવી બાદ દ્રોણ ગુર સાથે કેટલાક વચ્ચે યુદ્ધ કરી શસ્ત્ર યુદ્ધ શુરનું નાશી જવું. અભિમાન્યુ પહેલો કોઠો તોડી બીજામાં જવું કીરપા ચારને મળવું બીમના કહેવા પ્રમાણે કીરપાચારનું યુદ્ધ કર્યા વગર ચાલ્યા જવું, બીજો કોઠો તોડી ત્રીજામાં પ્રવેશ અસ્ત્ર સ્થામાં સાથે યુદ્ધ મારી નસાડવો. કોઠો તોડી ચોથામાં જવું ત્યાં કૃષ્ણ સાથે કેટલુંક વચ્ચે યુદ્ધ. બાદ શસ્ત્ર યુદ્ધ કરણ ના પુત્રનો ઘાત કરતાં કરણનો ગુસ્સો. અભિમાન્યુને મારવા તત્પર થવું કાકા કહેવડાવી કુત્રાવું. અભિમાન્યુએ પુલાસો કરી માર મારવા માંડવો ગટોર ગચ્છનું આવવું, કરણને નસાડવો. કોઠો તોડી પાંચમામાં પ્રવેશ. અભિમાન્યુ ત્યા ગટોરગચ્છ વચ્ચે તકરાર ગટોરગચ્છનું ગુરસે ચમ્પ ચાલ્યા જવું દુર્યોધન અને બીમનું મદા યુદ્ધ બીમે દૂર્યોધન નો પ્રાણ લેવાની તૈયારી કરતાં અભિમાન્યુએ બચાવવો.

પ્રવેશ ૭ મો—બીખા પટેલના કેટલાક લેણદારો સખત હથરાણી પટેલનો ગીઆહિ જવાબ સાંભળી તમામનું નીરાશ થવું.

પ્રવેશ ૮ મો—અર્જુન તાડુકીનું યુદ્ધ તાડુકીનો નાશ.

પ્રવેશ ૯ મો—અર્જુન કૃષ્ણનું નીકળવું માઠા શુકન જોઈ ગભરાઈ થી એકદમ કુરુક્ષેત્ર જવું.

પ્રવેશ ૧૦મો—છ. કોકમાં અભિમાન્યુ ત્યા બીમનુ આવવું પોત્ક
 ના મામા શલરાયને મળતાં યુદ્ધ કર્યા વિના શલરાયનું નાશી
 જવું બાદ છઠ્ઠો કોઠો તોડી સાતમામાં પ્રવેશ યુદ્ધમાં પડેલ
 મારથી વહેતા લોહીની કર્દીથી અભિમાન્યુનું મુઝવું એવા
 માં જેમગળ હાથી ગાંડો ચલાના સમાચારઆવવા બીમ
 નું જવા તથ્યાર થવું અભિમાન્યુ કરગરી અટકાવવા છતાં
 આલ્યા જવું અભિમાન્યુ ગમગીન સ્થિતિમાં દુશ્મનોનું
 હસવું અભિમાન્યુનું રૂદન બાદ યુદ્ધ અભિમાન્યુ ઘણાનો સ
 હાર કરી મોત મૃત્યુ દેહને ધા કરી લોહી કાઢવું બીમનુ
 ખુમ પાડતા આવવું બધાનું નાશી જવું બીમની દીલગીરી
 બાદ સુભદ્રા રડતાં કંકળતાં આવવું ધર્મરાય, કુન્તાજી,
 સેહેદેવ, નીકુળ વીગેરેનું આવવું ઓત્રાનું રૂદન કરતા આવ
 વું સરવેની દીલગીરી. બાદ અન્નુનજી ત્યા કૂંચુનું આવવું
 પુત્ર મરેલો જોષ અરજીનજીનું ગાંડાપણ પુત્રના વીયેગરી
 પ્રાણ ત્યાગ કરવા તત્પર થવું કૂંચુનું પ્રાણ કાઢવા તથ્યાર
 થવું અરજીને અટકાવવા.

અંક ૩ જો

પ્રવેશ ૧લો—અરજીન પુત્ર વિયોગમાં દીલગીરી કૂંચુનો બોધ
 અરજીને અભિમાન્યુને મળવાની માગણી કરવી કૂંચુ પર
 માત્મા વૈમાનમાં બેસાડી અરજીનને સ્વર્ગમાં અભિમાન્યુને
 બતાવવા લક્ષ જવો.

પ્રવેશ ૨જો—બીબા પટેલને ઘેર બપોડી ભાઈનું આવવું. બતા
 વેલ યુક્તિ ગાટે કરેલ કરાર પ્રમાણે રૂપીઆ માગવા.

પટેલનો મીઝાંઝિ જવોજ. ભપકીભાઈનું નીરાશ થઈ જવું.
બાદમંગળીયો તથા તેની બે સ્ત્રી વચ્ચે તકરાર, ધર્મધર્મ-
પ્રવેશ ઉભે—એક ટેલ પોકારતા ઠગનું બેસી ટેલ પોકારવી. તથા
ભપકીભાઈનું આવવું. રૂપીઆ પેટલી બાંધી લાખવા, લા
ખતાં ઠગનું લઈને ચાલવા માંડવું ભપકીભાઈનું જાહેર
થવું બન્ને વચ્ચે તકરાર બાદ યોગી પાસે ઇન્સાફ કરાવવા
જવાનું નકકી કરી બન્નેનું સાથે જવું.

પ્રવેશ ૪થો—સ્વર્ગમાં અબ્બુન તથા કૃષ્ણનું આવવું તોતારૂપે
અભિમાન્યુનો અબ્બુનને બોધ. અરબ્બુનને સંસારપર અભા
વ. કૃષ્ણ પરમાત્માએ સમજાવી પાછો લઈ જવો.

પ્રવેશ ૫મો—કુરૂક્ષેત્રમાં ધર્મરાજ હીમ વીગેરેની વાતચીત
અરબ્બુનનું આવવું જોગી થવાનો વિચાર કૃષ્ણ એ અભિ
માન્યુને મુવા પછી મારનાર જે દ્રથને જાહેર કરવો અરબ્બુ
નનો શુરસો જેદ્રને મારવા દ્રઢ પતિયા.

પ્રવેશ ૬ઠો—દુરીયોધન તથા શકુની હવાઈ વિચારો જેદ્રથ આવી
આશરો માંગતા સાતમાં પાતળમાં સંતાડવાની યેજાના
બાદ અભિમાનીનો અહંકાર.

પ્રવેશ ૭મો—ભપકીભાઈ તથા ઠગનું જોગી પાસે ઇન્સાફ કરવા
વા આવવું ભપકીભાઈને હસી કાઢી મુકવો ઠગની ખુશાલી

પ્રવેશ ૮મો—અરબ્બુન, કૃષ્ણનું પાતાળમાં આવવું દોણ શુર
સાથે વાક્ય ચુદ્ધ શુરનું શરમાઈ ચાલ્યા જવું બાદ કરણ,
દુરીયોધન વીગેરેને શીટકાર દરેકનું નાશી જવું. તમામ
ગયા બાદ અરબ્બુને દુષ્મન ક્યાં છે? તે પરમાત્માને પુછતા
સાતમાં પાતળમાં લઈ જવો. કમળમાં દુષ્મનને બતાવવો
અરબ્બુનને અહંકાર કૃષ્ણ પરમાત્માનું ચરિત્ર સાંજ પડી
દુષ્મન નહીં મરવાથી અરબ્બુનની બળી મરવા તઈયારી
હીમને કૃષ્ણએ સમજાવી અરબ્બુન પાસે માણુ ઝલાવી મત્ર
ભણાવવા કૃષ્ણ પરમાત્માએ ચક્ર લેવાથી સુયેનો દેખાવ
અરબ્બુન બળતો જોવા આવેલા જેદ્રથને તેજ બાણથી
મારી નાંખવા. પુણ્ય વૃષ્ટી છેવટનો આનંદ.

મુખ્ય પાત્રોનાં નામ.

દુરય પાત્ર.

કૃષ્ણ.....	પરમાત્મા
દુર્યોધન.....	ધૃતરાષ્ટ્રનો પુત્ર
દ્રોણ ગુરુ.....	ધર્મ ગુરુ
અભિમાન્યુ.....	અરજુનનો પુત્ર
ગાંધારગન્ધ.....	ભીમસેનનો પુત્ર
ધર્મ રાજ	} પાંડુના પુત્રો.
ભીમ	
સહદેવ	
નિકુળ	
અરજુન	
કીરપાચાર.....	પાંડવ, કૌરવોના ગૌર
અસ્વસ્થામાં.....	દ્રોણનો પુત્ર
કરણ.....	દુર્યોધનનો પટાવલ
શલ.....	પાંડવોના મામા
જેદ્રથ.....	દુર્યોધનનો બનેવી
લાડુકી.....	રાક્ષસ
ભીષ્મ પટેલ.....	અકક્ષ નમુનો પટેલ
મંગળીયો.....	પટેલનો છાકરો

સ્ત્રી પાત્ર.

મુલદ્રા.....અરજુનની સ્ત્રી
 કુંતા.....પાન્ડુની સ્ત્રી
 ઓત્રા.....એલિમાન્યુની સ્ત્રી વૈરાટ રાજાની પુત્રી
 રાણી.....ઓત્તાની મા
 પટલજી.....ભીષ્મની સ્ત્રી
 નવીને જીની.....મંગળીયાની સ્ત્રીઓ
 સુવિદ્યા } ઓત્તાની સખીઓ
 સાયરિકા }

બપટ્ટીમાઘ, આડેખા, રત્નો, ગ, જોગી, બ્રાહ્મણ, આડેખાં, છોકરો,
 ચંચળ, ધનકોર, જોકોર, માકોર, ચોપદાર, સીપાઈ, હવાલદાર,
 રાયકો, કપુરચંદ, ક તુરચંદ, ખેમચંદ, વીચંદ, વેપારી, કઠીયારો.
 છોકરો, પાંચરો, રાંડીરાંડ, સોની, ખોજો, દાસી લશ્કર, દરબાન,
 બ્રાહ્મણો, વિગેરે વિગેરે.

શ્રી

અભિમાન્યુ ચક્રાવાના નાટકના ગાયન

મંગળાચરણ.

મુત્રધાર—

૧

પ્રથમ નમું શીવ સુત

હુંદાળા દેવ તુજ.

આરંભુ તુજ નામથી

લેજે પાર ઉતારી મોરારી

બાળા લોળા વિનતી મારી

લેજે નિર્વીઘ્ને સુધારી—પ્રથમ૦

નટીયો—

૨

જનની જણેતો જણજે એવા શુરા વિરલા જણજે

શુરા વીરા જણજે એવા શુરા વીરા જણજે

જન્મ ભુએ ધરીને શુરાતન કર્યું જે

એવા શુરા ધિરા વિરલાએને

ધન્ય લાખો ધન્ય એની જનુની,

લાખો ધન્ય છે—જનની૦

હરગારી ખો—

૩

ઘણું જીવો છત્રપતિ તમે રાજખીજ

સદા અમર રહે આ તાજ વીજ

ધન્ય દુર્યોધન રાજવી તમને

સદા રહે આનંદજ હમને

રેસા, રેસા, નીધ, સાની સાની ધપ.
 નીધ, નીધ, પમ, પમ, ગરેમગ, મગ રેસા
 સાની ધપ મગરેસા
 તકતીર કડતક તકતીર કડતક
 તકકડાંન તકધા તક ગીડાન તકધા (૨)

લીલા પટેલ—

૪

જાઉં અપાટે, આવું સપાટે, લાઉં દેવતા આમ,
 ઝટપટ જઇને લાઉં દેવતા શુર સપાટે આમ—જાઉં
 મંગળીયો—ધીરે ધીરે ચાલ, બાપા આમની બાજુ હાલ
 પટેલ—દેવતા લઇને આવીએ પાછા
 પટલણુ—જાઓ મારા પ્રાણ
 પટેલ—પટલણુ લાઉં દેવતા આમ—જાઉં
 ત્યારે કાંઈ દેવ આપકે
 મંગળીયો—શુકિત મેંતો કાઢી
 પટલણુ—એયતારીમાની ઇજજત રાખી હો—જાઉં

૫

ગટોરગચ્છ—નથી કાંઈ સાર જાઈ અભિમાન જે કરનાર
 અભિમાન કરવાથી રાવણે શું કાઢ્યો સાર
 અંહું રાખી ફરતો નર નકકી ખાશે માર
 વાતજ મારી માનજે રાચી
 અભિમાની નર, ખર, ગમાર—નથી

બંધા—

૬

વારે ભીખા પટેલ તારી અકકલ
 શાને વેઠાયે ભાર સુરખે કેવો ગમાર-વારે૦
 મંગળીયો-દેવતા આપો તમે અચળ કાકી
 યુક્તિ બાપાને મેંતો જતાવી
 પટેલ-ચાલોચટ, કરોજટ, લટપટ, છોડીદો.
 આભારે હુંતો મરૂ—વારે૦

અભિમાન્યુ—

૭

પ્રીકર દીલધી દાળો
 ધીરજધી રજા આલો.
 શાંછે મેરૂ આગળ તેએ જીજ જરણાના ભાર
 જઈ મારૂ ઠાર, એના શાભાર, નહીં કરૂ વાર
 કેઠા તોડુ.—પ્રીકર.

૮

સુભદ્રા--હાય વિધીનો નિયમ કેવો છેરે ભારી
 જગ પુજે ઠાર ઠારે પાખડી
 ધર્મ કેધાડ થાય હાય લાયરે—હાય૦
 હાય વિધિ તારી કેવી ગતિ
 કર્મ લખી મારે એવી કેવી લીટી—જગ પુજે.

અભિમાન્યુ—

૯

માતૃશ્રી ંહાલી મારી યુધ્ધે જવા આજ્ઞાદો,
 જાઉં, આવું, ંહલો, પાછો
 યુધ્ધ તોડીને કેઠા
 મેં પાન બીડુ ખાધું, જવાદે માજીતું
 જો જઈ મારૂ ઠાર યુધ્ધ તણો જાણું સાર.

શાયકો-
૧૦

જઘને કહીને લઘને આવું ચોત્રા જહેનને હારે
સાંઢને મારીને હાકીને જાઉં શુર સપાટે દોડવીર.
લઘને આવીને હું તમારે પગે પડીશ ધર્મરે
પ્રભાત પહેલી હાજર કરૂં વૈરાટની કુમારીરે-જઘને૦

ચોત્રા-
૧૧

આમ આવ સખી મદન સતાવે
ખાલી જકીલો મને અકળાવે
જોને અલી મને જહુ રીખાવે-આમ૦
ઠહાલો રસીલો ક્યારે મળશે
બેધ મને કોઈ લાવી જતાવે-આમ૦

સખીઓ-
૧૨

જારે જારે જારે તુતો પતિ વાળી પ્રેમદા
રસીયાને રમાડજો પ્રેમ રંગથી
રમીનેતુ જીતી લેજો મદન જંગથી-જારે૦

ચોત્રા-જાઓ જાઓ રાહો રસ્તો મને ચાલો

વખત જાઓ ઠાલો મનમાં શું માલો

ધજજત રાખો ચાલો દમામન કર ખાલો-જારે૦

પટલણ-
૧૩

હું વારીરે જાઉં, વારી તો જાઉં

વારે પટેલ તારી અકકલ

ખરો તાલ, મારા ઠહાલા

હવે ચાલો, વારી જાઉં-હું વારીરે.

પટેલ-જોઈ વાલી મારી, તે તો મારી અકકલ

પાંડુ છોને જકે મેં તો કેવો કર્યો તાલ

ચાલ વાલી જઘને જોઈએ

કેવી દોંડી કરે છે.

પટલણ-વાહરે અકકલ વા વા

પટેલ-વાહરે પટલણ વા વા

પટલણ-વાહરે પટેલ વા વા

પટેલ—મ જા હું વારીરે જાઉં

ઓત્રા

૧૪

માત મારી શુણ તુ, કર્મ ગતિ

છછ અવતાર ના હમે વિયોગી-માત૦

પહેલે અવતારે હું રાજ કુવરી

પતિ મહારો એક બ્રહ્મભીખારી-માત.

બીજે અવતારે માલણ દરબારી

ત્રીજે બહાલો તોતો મેના પ્યારી-માત૦

ચોથે અવતારે હરણોને હરણી

પાંચે હોલો હોલી છડો બોરસલી-માત.

સખીઓ-

૧૫

સાચવળે બેની તુ તારૂ શીયળ

નિતિની સાથ, પ્રિતીની સાથ-સાચવળે.

ઓત્રા માતા મારી તમેને સઘળાઓને

જતી વખતના છે આ પ્રણામ

આપો આજ્ઞા જવા રજા રોકુ જતા નકર વાર

સખીઓ-સાચવળે.

૧૬
અંક ૨ જો.

અભિમાન્યુ-

૧૬

માતા મારી, કાકા બહાલા યુધ્ધે જવા આજ્ઞા દો.
કુન્તા દાદી ધર્મ કાકા જવા મુજને આશીસ દો.
સર્વે—કરશે સહાય, વિશ્વપતિ, જાઓ રણધીર
વેલા આવો—

ગટોર-ધર્મકાકા જીવો અપારો, વાયુનંદનનો આવાર
કર્મ વાદીને જઈને માફ નામ કરશું હમે ઠાર ઠાર
અભિમાન્યુ-છત્રપતિને જઈને માફ યુધ્ધે જવા આજ્ઞા દો
માતા.

લશ્કર—

૧૭

ઝટપટ ઝટપટ ફૂર થઈને યુધ્ધે જઈ
રીપુ હણવા—

કદમ, કદમ, કદમ, કદમ

આલો ઉપડો ઝટ કદમ

મારો, ઠારો, શગશેર

શાછે, બાર શતરના,

ગટોર—વીર યોધ્યા મારાજીઆલો જઈ મારો ઠાર

રણધીર, શુરવીર, આલો ધીર

હણવા—ઝટપટ.

ઓત્રા—

૧૮

પ્યારા મારા ક્યાં તજી જાઓ

બહાલામે કંઈ કરી નથી કેસુર—પ્યારા.

બગર વાંકે સ્યાણી તજી હાલા

નાથ બહાલા શું યુધ્ધે ચાલ્યા

છોડો ખાલીએ મમત બહાલા

લીયો સાથે તો હું યુધ્ધે મહાલા—ખ્યાન.

ઓત્રા—

૧૯

ઓરે બહાલા પ્યારા તમ મારા ચાલો

રજની વીતાડ્યું રંગથી રમીશું

અભિમાન્યુ—ચાલ બહાલી આવુંએમ રજની રહું કહે નેમ
યુધ્ધે જવું પ્રભાતે, પ્રસ્તો ત્યાં હતરે

ઓત્રા—ચાલો મારા બહાલા પ્યારા

રજની રમવા પ્રિય રંગથી—ઓરે૦

મગળીયો—

૨૦

બહાલી મારી નવી પ્યારી

પતિવ્રતા ખરી વાહ

ધણી મુવેને ગીઠાઇ ખાવી

જુવેને બાઇઓ

નવી—મુવા મારે ધીરથી માર

તારી માડીને નહોં માર

જુની—ગમાર તુંતો લાજ જરાતું

ખેલતાતો જરી લાજ

નવી—વાલા મારા હોડો—બહાલી

અભિમાન્યુ—

૨૧

ઓ બહાલી મારી ધીરજ ધરતું

જઇ મારે કારવેને પ્યારી મારી હું—ઓ બહાલી

ઓત્રા—નાથ નહોં તજે વધુ મોતે મારે

ઓરે નચુંદીના વીરા યુધ્ધે ન જાઓ—ઓ૦

અભિમાન્યુ—પ્યારી મારી જો તું જીવતો રહ્યો હું

માફે માગાને ઠાર, સ્વાધી સીખ જાલો—ઓ૦

ઓત્રા—બહાલા જઇ મારે જાવ યુધ્ધે માલો

ઓરે મારા નાથ પ્રાણ તમારા જાચાવો—ઓ બહાલા

ધાન્ય—

૨૨

સેજ સમજ નાદાન આશક હોકે સોના ક્યા બે
જસ નગરીમેં દયા ધરમ નહીં
ઉસ નગરીમેં રહેના ક્યા બે—સેજ સમજ
હરી બજનેસે પાર તરેરે
એહી દીક્કા આરામ સેજ હેરે સમજ

સર્વે—

૨૩

અલ્યા બીખા પટેલ વાહ ખરે રસ્તે
તેં તો લેણુદારના હાથ ધોવાડ્યા
તેં તો કીધા હમને પાયમાલરે
ખરા ગોળને પાણીએ નવાયા
પટેલ—મીઆઉં મીઆઉં મીઆઉં લાગેછે બહાણું
વારે મીઆહ આતો અજગ મીઆઉ
સર્વે—અલ્યા દેને જવાબ સાંધો તુતો શાહુકાર
પટેલ—મીઆઉં મીઆઉં મીઆઉં મીઆઉં—અલ્યા

૨૪

અભિમાન્યુ—હાય હાય કર્મ ગતિ ન્યારી
હું તો ફસાયો, ઘણું રીંગાયો, અતિ મુંઝાયો
કાકે મતિ બગાડી—હાય
બહાલી મારી ઓત્રાપ્રણામ તને
મળીશ તું ને ખીને અવતારે બહાલી—

૨૫

સુભદ્રા—બહાલા પુત્ર કેમ પડ્યો છે બોલની જરાતું બોલ
ઓ વીર બહાદુર શું તું જીવે છે
માડી બોલાવે તું બોલ, ખારા પુત્ર, બોલની
જરા તું બોલ
ઓ બીમ રણધીર આશું થયું રે
ખાલી સતાવે તું બોલ શુરા પુરા—બોલની

ઓત્રા—

હાથરે બહાલા કયાં ગયા નાથ
 ચાપ છે મને હાથરે અંતરમાં
 બહાલા તમને મે જતી વળા વીનવી કહ્યું
 હાથ વિચિ કેવી ઠરી નાથનું અત્યું થયું
 બોલો જરી, કયો છે અરી વદુ પોકારી—હાથ૦

અંક ૩ નો

અરજુન—પુત્ર નિયોગી પ્રાણુ તું મારા
 ચાલીને જ તું છોડી વૈભવ તારા—પુત્ર
 ધણો રમાડ્યો, લાડે લડાવ્યો
 અતે ચાલી ગયો શું પ્યારા—પુત્ર૦

નવી—

આવો બહાલા પ્યારા સ્યામ
 નહીંને ખાશો ગડદો આમ
 જુની—આવો આમ મારી પાસ
 રમવા રાત સાચી જાત
 મંગળાયો—એ બધરીનો વર ગણેડો
 વાત ખરી તમે જાણજો લખ્યો
 અધી જા, માઈં લાત, ખરેખાત, રસ્તો આપ—આવો.

અરજુન—

મારે હુંતો જઈને માઈં નવ કાંઈ મન વીચાઈં
 માઈં ઠાર ઠાર, પાપી ઠાર
 અરજુન સાથે વેરરે કરીને
 માઈં ઠાર જેદ્રથને—જઈને ઝડ ટેક૦
 અભુ જતાવો મને પખંડી પાપીયાને
 કરો વાર નહીં ભગાર

દુર્યોધન—આલો અઠ દુષ્મન પ્રાણ્ય લેવા
 હે આલો રીપુ સામા
 કુકભકેન બળવે બાધી લેલું પ્રાણ્ય
 ધીરના વીરના હણવા સંમળમામા—આલો અઠ
 તને મારવાની છઞ્છા મારા છે મનમાં
 શુરાણું પુરાણું તું આવ સામા—મામા

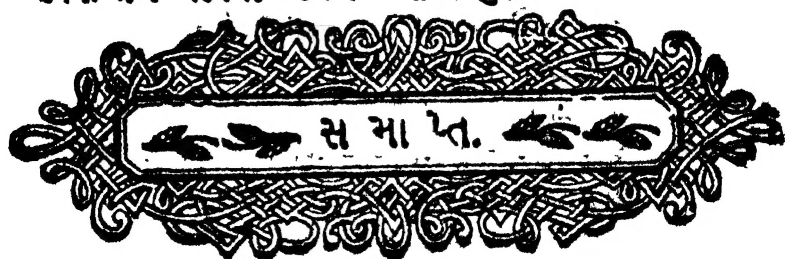
૬૪—

૩૧

વાહ ખરે ખરી દુન્યા પુંજય પાખંડ સારા
 મારા જેવા ઠાર ઠાર
 પ્રભુના ઉપર છતખાર મેં રાખ્યો પુરા થયા સો—વાહ૦
 એની ટોપીને ખુટ, પાટલુન પહેરીને ખુબ
 કરી તમામને ભૂત આખોમાં લાખી મેં ધુળ—વાહ૦

૩૨

સર્વે—હર્ષ રાખીને બોલો વિજય વિજય વિજયરે
 પાપી પુરા સત્યથી, નેકાથી, ધર્મથી મરે
 અરજીનજીનો ટેક પળયોરે, એ પાપીના પ્રાણ્ય હરીને—૦
 ધીરનો, વિરનો, ધરમનો વિજય
 પાંકુ ન'દન, કરો વંદન; ધરમ ધુરધર૦
 કર્યો તમે નેકાનો વિજય—પાપી પુરા૦

જોડેર ખાખર.

અમારી શ્રી સુરત દેશી નાટક કંપની માંથી
મુજબ નાટકનાં ગાયનોની ચોપડીઓ મળેછે માટે
જોડેરો તેમણે નાટક કંપનીનો મુકામ જ્યાં હોય
મંગાવી લેવી.

ત્રેમમાંડેમ ૦—૨—૦

પારસ-મણી ૦—૨—૦

લલિત-મુગ્ધા ૦—૨—૦

ગોખા-હુગ્લુ ૦—૨—૦

નુગરો સાપ ૦—૨—૦

તલશીદાશ ૦—૨—૦

ગા ૦—૨—૦

૦—૨—૦

કંપની.